

PALVELUT JA DIGITALISAATIO –VALMISTELURYHMÄN 15. KOKOUS

Aika 10.4.2025 klo 10.00-12.00
Paikka Teams

Osallistujat

Adolfsson Sebastian (KEHA)
Eriksson Ethel (Sipoo)
Haavisto Sari (TEM)
Ikkala Erja (Keuruu)
Jouppila Vesa (Hämeen ELY-keskus)
Kojonsaari Tapani (TEM)
Koto Ilona (Kuntaliitto)
Kytölä Tomi (OKM)
Lehto Petra (TEM)
Lehtonen Seija (Kuntaliitto)
Leppänen Pasi (VM)
Makkula Heikki (KEHA)
Nieminen Minna (TEM)
Syvänen Petri (KEHA)
Säippä Sari (Varsinais-Suomen ELY-keskus)
Tirkkonen Anu (Kuntaliitto)
Turvanen Pipa (Turku)
Tötterman Patrik (Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT)
Valkokallio Jaana (TEM)

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:02.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

3. Edellisen kokouksen 28.11.2024 muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio muutoksitta.

4. TE24-uudistuksen toimeenpanon käynnistyminen kunnissa

Seija Lehtonen Kuntaliitosta piti katsauksen TE24-uudistuksen toimeenpanon käynnistymiseen alkuvuonna kuntakentän näkökulmasta. Kyseessä oli valtava muutos, joka onnistui isossa kuvassa hienosti! Etukäteen tehtiin varasuunnitelmia, joilla pyrittiin varmistamaan toiminnan käynnistyminen sujuvasti. Kunnissa varauduttiin mm. tehostetulla puhelinpalvelulla. Lisäksi pyrittiin varmistamaan tietojärjestelmien ja käyttöoikeuksien toimiminen. Viestintä ja palveluista tiedottaminen mm. kuntien omilla nettisivuilla on ollut avainasemassa. Alussa on lisäksi keskitytty etenkin valtiolta siirtyneiden henkilöiden vastaanottoon ja perehdytykseen. Vuoden vaihteen jälkeen käynnistyivät YT-neuvottelut tehtävien uudelleen määrittelyn vuoksi. Useilla alueilla nämä on nyt saatu pidettyä.

Valtiolta siirtyi kuntien maksettavaksi erilaisia tukia ja korvauksia yhteensä hieman yli 80 miljoonaa, joista tämän hetken tiedon mukaan jäisi korvaamatta noin 8 miljoonaa. Palveluvelan lyhentäminen ja arviota suuremmat siirtyneet kustannukset sitovat kuntien niukoja resursseja.

Kuntaliiton muutostuessa otettiin kuntien valmistelijoiden käyttöön alusta, jonka tavoitteena oli toimia yhteisen keskustelun ja materiaalien jaon alustana, viestinnän apuvälineenä ja päivittäisen perusneuvonnan tukijalkana. Vuoden 2024 lopussa aktiivisia käyttäjiä oli yli 800. Alustalla käytiin vuoden 2024 aikana 30 000 kertaa ja uusia keskustelun aloituksia tehtiin lähes 1000 kpl. Suosituimmat osiot sivustolla olivat hallintoon, viestintään ja palveluihin liittyvät osiot. Eniten aikaa käyttäjät käyttivät viestinnän ja digi/ict -osioissa.

Kuntaliitto on tekemässä huhti-toukokuun aikana työllisyysalueille kyselyn uudistuksen tilannekuvasta sekä haasteista ja mahdollisuuksista kuntien työllisyyden edistämisessä.

Tällä hetkellä kunnissa puhututtaa laajasti myös VM:n tiedote (27.3.2025), jonka mukaan kuntouttava työtoiminta siirrettäisiin kuntiin ja palvelua kehitettäisiin vahvemmin työllisyyttä edistäväksi. Jatkovalmistelua kirjauksen osalta on tärkeää tehdä hyvässä yhteistyössä kuntien kanssa.

5. Työllisyyspalveluiden järjestäminen kunnissa alkuvuonna 2025: kyselyn yhteenveto

TEM ja KEHA-keskus olivat laatineet alkuvuonna kyselyn työllisyysalueille toiminnan käynnistymisestä. Kyselyn vastausaika oli 14.2.-14.3. Vastausaikaa lisättiin ja kokouksen ajankohtana vastaus oli saatu 42 työllisyysalueelta. Sebastian Adolfsson KEHA-keskuksesta esitteli kyselyn tulokset aihealueittain. Asteikko vastauksissa oli 1-5 (1 = täysin eri mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä), lisäksi kyselyllä oli kyllä/ei-vastauksia ja avoimia vastauksia.

Työnhakija-asiakkaiden palveluiden siirtyminen ja käynnistyminen oli sujunut melko hyvin (ka 3,81). Myös työnantaja-asiakkaiden palveluiden jatkuvuus ja yhteistyön käynnistymisen olivat sujuneet hyvin (ka 3,93). Vastaajista 31 % mukaan työnhakijapalvelut ovat ruuhkautuneet ja syiksi oli annettu asiakaskuormitus/palveluvelka sekä tietojärjestelmähaasteet. 83 % vastanneista henkilö- ja työnantaja-asiakkaat toimivat samassa tulosityksikössä. Kaikki vastaajat kertoivat tekevänsä yhteistyötä kunnan muiden toimialojen kanssa (mm. elinkeino-, nuoriso- ja konsernipalvelut).

Koulutus-, työllistämisen- ja valmennuspalvelut koettiin riittämättöminä alueiden tarpeisiin (ka 2,62). Erityisesti työnhakijoille tarjottavien palkkatuki- ja starttirahamahdollisuuksien määrä koettiin riittämättömäksi (ka 2,21). 52 % vastaajista käyttää tai aikoo käyttää kunta-lisää tai vastaavaa palkkatuen korvaajana. Palvelut järjestetään suurelta osin ostopalveluina (vaihteluväli eri kokoluokan alueilla 57,68-79,90 %). 80 % vastaajista järjestää järjestämislain mukaisten palveluiden lisäksi muita kunnan vapaaehtoisia työllisyyspalveluita (mm. erilaiset valmennuspalvelut, työpajatoiminta, työkyvyn ylläpidon palvelut, jne.), jotka muodostavat n. 20 % työllisyyspalveluiden kokonaisuudesta (vaihteluväli eri kokoluokan

alueilla 18,17-23,67%). 93 % tekee yhteistyötä muiden työllisyysalueiden kanssa järjestämislain mukaisten palveluiden järjestämisessä tai tuottamisessa.

Työnhakijoiden työttömyysetuuteen liittyvät asiat on saatu hoidettua pääosin hyvin (81 % vastannut kyllä). Kaikki vastaajat ovat myös saaneet ohjattua työttömyysturvalausunnot tarvittaessa KEHA-keskuksen käsiteltäväksi.

Valtion henkilöstön siirtyminen kuntiin oli sujunut melko hyvin (ka 3,86 %). Henkilöstön osaaminen (ka 3,43 %) ja perehdyttäminen (3,40 %) on hoitunut hyvin. Sen sijaan henkilöstön riittävyys nykyresursseilla koetaan riittämättömäksi (ka 2,81 %). 62 % vastaajista kokee, että heillä on pulaa asiantuntijoista joillain tietyllä tehtäväalueella (mm. henkilöasiakaspalvelu, maksatustehtävät, psykologit).

Käyttövelvoitteen piiriin kuuluvista asiakastietojärjestelmistä (Asiantuntijan työmarkkinatori A-TMT ja Yleinen avustusjärjestelmä YA-TE) A-TMT:n toimivuus, käyttöönotto ja käytön tuki saivat paremmat arvostukset (ka 3,06) kuin YA-TE (ka 2,85). Molempien järjestelmien osalta koetaan, että ne eivät tue tehokkaasti työllisyyspalveluiden järjestämistä (ka A-TMT 2,52 ja YA-TE 2,49%). Eri järjestelmien yhteiskäytöstä (URA, A-TMT ja YA-TE) oli tullut paljon avoimia vastauksia, mm.: vuodenvaihteen hankaluuksien jälkeen toiminut kohtalaisesti, päällekkäiset järjestelmät häiritsevät sujuvaa työnvälitystä ja aiheuttavat päällekkäistä työtä, kirjautumisessa ja käyttäjätunnuksissa ongelmia.

Työvoimaviranomaisen toimitilat koettiin pääsääntöisesti hyvinä ja toimivina (ka 4,44). Fyysisten toimipisteiden lisäksi 57 % on käytössä muita palvelutapoja, mm. yritys- ja työnantajakäynnit ja pop-up-tilaisuudet.

Työllisyysstrategia on laadittu 18 työllisyysalueella (44 % vastaajista) ja 23 alueella (55 %) sen toteuttamiseksi on laadittu toimintasuunnitelma. Strategisissa tavoitteissa oli mainittu mm. elinvoiman tukeminen, lähipalvelu, osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen ja toimiva verkosto. Painopisteenä oli mainittu esim. nuoret, pitkäaikaistyöttömät, kotoutuva-asiakkaat ja yritykset. 78 % vastaajista on huomionnut valtakunnalliset tavoitteet strategiassa tai toimintasuunnitelmassa. Muilla strategia on laatimisvaiheessa tai odottavat valtakunnallisia mittareita, jotta eivät tee päällekkäistä työtä. Vastauksissa mittareina oli mainittu mm. eri asiakasryhmien työttömyyden ja työllistymisen kehitys, työttömyyden kesto ja palvelujen saatavuus. Monella seurantamittareiden asetanta oli vielä kesken ja lisäksi hyödynnetään KEHA-keskuksen tuottamia tietopaketteja ja Mylly-tietovarantoa.

TYM-lain mukainen johtoryhmä on asetettu 35 alueella (83 % vastaajista). Suurin osa alueista on myös varautunut äkillisiin rakennemuutostilanteisiin (76 % vastaajista, 32 aluetta), mm. yhteistyöverkostojen ja toimintamallien kautta.

Työllisyysalueen kokonaisbudjetti kasvoi työvoiman määrän mukaan (vaihtelu 207,24-298,25 per työvoimaan kuuluva hlö). Kustannustenjakoperusteena alueen kuntien välillä on käytetty aiheuttamisperustetta, asukasmäärää, VOS-kriteerejä sekä kuntien välistä sopimusta.

Keskustelussa nostettiin esiin kyselyn datan jakaminen ja todettiin, että TEM saa raportit viikolla 16 ja voinee tämän jälkeen antaa tietoa eteenpäin. Kuntaliitto on myös lähettämässä työllisyysalueille kyselyä ja todettiin, että molempien kyselyjen tietoja on hyvä käydä yhdessä läpi. Vesa Jouppila nosti esiin, että järjestäjän näkökulman lisäksi on tärkeää kysellä asiakkaiden ja sidosryhmien näkemyksiä palveluista, esim. syksyllä 2025, ja tätä voisi tehdä toistuvana kehityskulkujen havaitsemiseksi.

6. Kuntien tilannekatsaukset

Erja Ikkala Keuruun kunnasta (Eteläisen Keski-Suomen työllisyysalue, vastuukuntana Jämsä) kertoi pienemmän ei järjestämisvastuussa olevan kunnan näkökulmasta, miten

työllisyysalueen toiminta on lähtenyt liikkeelle. Asiakastyö saatiin käyntiin nopeasti ja asiakkaita on yhdellä asiantuntijalla keskimäärin n. 125. Kuntien työllisyyspalveluissa on mietitty tehtävänkuvia uudelleen ja karsittu päällekkäistä tekemistä. Tavoitteena on tukea ja auttaa viranomaista ja edistää alueen elinvoimaa. Alueella on kehitetty uusia palvelutuotannon tapoja, mm. Keuruu tuottaa työllisyysalueelle valmennuspalvelua ja kotoutumiskoulutusta. Pienemmät kunnat ovat siirtäneet vastuun kotoutumisen palveluista työllisyysalueelle. YT-prosessi on saatu päätökseen ja eri yhteistyöryhmiä ja käytänteitä on sovittu, joskin osa on vielä kehittymässä. Maakunnallinen yhteistyö on vielä aluillaan.

Viestinnässä kunnan rooli jäi hieman epäselväksi. TE-palvelut siirtyivät valtiolta vastuukuntiin eikä esim. jäsenkunnan työntekijällä ole oikeuksia tehdä asiakaskirjauksia asiakas-tietojärjestelmään. Myös mahdollinen kuntouttavan työtoiminnan siirto kuntiin puhututtaa; siirtykö toiminta kuntiin vai työvoimaviranomaiselle/työllisyysalueelle. Lähipalvelun koettiin parantuneen niissä kunnissa, jotka eivät olleet mukana kuntakokeilussa, kun taas kuntakokeilussa olevilla koettiin lähipalvelun heikentyneen.

Rahan riittävyys kunnissa mietityttää ja taloustilanne on hankala. Viime vuodelta perityt maksujen hännät, sidonnat ja leikkaukset hiertävät. Tällä hetkellä palkkatukea tai harkinnan varaista kulukorvausta ei myönnetä, ostopalvelut ovat minimissä, starttirahan myönnot ja muut erilaiset korvaukset myönnetään vain erityisellä harkinnalla. Kun työvoiman määrä vähenee, miten työllisyysalueen käy jatkossa, tämä huolestaa. Tekevät töitä kuitenkin yhteistyössä, avoimesti ja hyvällä mielellä.

Pipa Turvanen Turun kaupungilta kertoi suuren työllisyysalueen näkökulmasta, miten alkuvuosi on lähtenyt käyntiin. Palvelutuotanto saatiin nopeasti ylös ja asiakkaat ovat löytäneet palvelut. Lisäksi asiakas- ja henkilöstösiirrot sekä käyttöoikeudet saatiin hyvin hoidettua, mistä kiitokset hyvästä yhteistyöstä ja toiminnasta myös KEHA-keskuksen suuntaan.

Haasteita on ollut valtiolta siirtyneen palveluvelan ja vuodenvaihteessa nopeasti heikentyneen työllisyystilanteen kanssa. Asiakkaita on 1,5-kertaisesti syksyllä 2024 tehtyyn arvioon nähden virkailijaa kohden. Ovat joutuneet priorisoimaan työttömyysturvatehtäviä työnvälityksen sijaan. Rahoituksen riittämättömyys ja työttömyysturvamaksujen merkittävä alikompensaatio haastaa toimintaa. Uudistusta ei toteutettu kustannusneutraalisti, vaan ovat kunnissa joutuneet osoittamaan palveluihin valtionosuuden lisäksi muuta rahoitusta. Rahoituksen riittävyyden ja julkisen talouden kannalta olisi tärkeää, ettei kunnilla ja KEHA-keskuksella olisi päällekkäisiä tehtäviä (esim. osaamisen kehittämisessä, asiakaspalautteen keräämisessä) ja tehtävien jaon tulisi perustua kunnallisen itsehallinnon kunnioittamiseen. Hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat palvelut ovat riittämättömiä, millä on vaikutusta työvoimapalveluiden toimintaan ja asiakkaiden työllistymismahdollisuuksiin. Asiakaspalveluprosessin lainsäädännön (Pohjoismainen asiakaspalvelumalli POMA) keventämistä tulisi edistää määrätietoisesti. Kunnilla on rahoitusmallin myötä voimakas kannustin työllistämiseen, jolloin prosessia tarkasti säätelevä ja velvoittava lainsäädäntö ei ole tarkoituksenmukaista.

Asiakastietojen käsittelyn osalta ovat huomanneet, että asiakastietojärjestelmässä säilytetään asiakastietoja yli määräaikaisten. Tämä johtuu osin Kansallisarkiston haasteista ja osin A-TMT:n seuraavaan isoon päivitykseen liittyvistä riskeistä. Tilanne on kuitenkin lainvastainen ja se pitäisi huomioida vahvemmin. Lisäksi tietojärjestelmien heikko käytettävyys on ollut haasteena. Esimerkkinä esitettiin tietojen kirjaaminen järjestelmään, mihin käytetty aika kasvoi huomattavasti viime syksynä (A-TMT 3.0) eikä tilanne tule kuulemma korjautumaan seuraavassa versiossa (A-TMT 4.0). Tilanne ei ole kestävä toiminnan tehokkuuden, tuloksellisuuden tai julkisen talouden kannalta. Ovat olleet pettyneitä siihen, että luvattu yhteiskehittämisen toimintamalli ei ole toteutunut vielä kukaan. Toivovat kunnissa kovasti, että yhteiseen kehittämiseen ja käyttäjän tarpeista lähtevään kehittämiseen päästään pikimmiten. Myös käyttövelvoitteen piirissä olevien järjestelmien kehitysjonot tulisi ehdottomasti avata työllisyysalueiden nähtäväksi. Tähän mennessä kehitysjonoa ei ole avattu, vaan on kerrottu sen olevan KEHAn sisäistä prosessia.

Keskustelussa todettiin, että tietojärjestelmien käytävyyteen tulee ehdottomasti panostaa eikä tietojen päällekkäinen kirjaaminen ole tätä päivää. Myös kehitysjonon läpinäkyvyys ja käyttäjälähtöinen yhteinen kehittäminen koettiin erittäin tärkeiksi. Minna Nieminen TEM:stä kertoi, että viestiä tästä aiheesta on tullut myös heille, ja näistä jatketaan keskustelua sekä neuvottelukunnassa että niiden alle tulevilla jaostoilla, joita ollaan parhailaan perustamassa.

7. Alkuvuoden tilannekuva tilastojen näkökulmasta

Petri Syvänen KEHA-keskuksesta kertoi työnvälitystilaston siirtymisestä TEM:ltä KEHA-keskukselle ja työnvälitystilaston ja työllisyyskatsauksen julkaisemisesta. Lisäksi esiteltiin työttömien työnhakijoiden, pitkäaikaistyöttömien ja avointen työpaikkojen määrien kehitystä ajalla 1/2021-2/2025. Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi helmikuussa 2025 12,7 % edellisvuoteen verrattuna. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi helmikuussa 2025 23,0 % edellisvuoteen verrattuna. Uusia avoimia työpaikkoja oli helmikuussa 2025 49 800, mikä on 25,3 % vähemmän viime vuoteen verrattuna. Ajantasaisten suunnitelmien osalta koko maan keskiarvo oli maaliskuussa 2025 53,3 % (korkein Etelä-Satakunta 76,6 %, matalin Helsinki 36,6 %). Työttömyysturvalausuntojen käsittelyajat ovat huomattavan alhaiset verrattuna aiempiin vuosiin. Keskimääräinen asiakaskuormitus on alle 150 asiakasta asiantuntijaa kohden.

KEHA-keskus on käynnistänyt tammikuussa 2025 uudistetun työnhakija- ja työnantaja-asiakkaiden asiakastyytyväisyystiedon keruun. Kyselyä on uudistettu merkittävästi aiemmista TE-toimistojen kyselyistä ja se lähetetään jokaiselle työnhakijalle alkuhaastattelun tai 3kk työnhakukeskustelun jälkeen. Tiedonkeruuta tehdään viikoittain aiemman neljäsosavuositaisen kyselyn sijaan. Alkuvuodelta kokonaisarvosana on 3.57. Lumoa-teko-älysovellus tuottaa koosteita kyselyiden avoimista vastauksista.

Keskustelussa kiitettiin sitä, että KEHA-keskus jatkaa tärkeää tilastotuotantoa. Tilastoissa voidaan nähdä ilmiöitä, joita täytyy tutkia tarkemmin. Palautteen monipuolisuus koettiin tärkeäksi. Lisäksi todettiin, että palautteen keruun ja myös vastausten käsittelyn ja hyödyntämisen osalta on tarvetta yhteiselle kehittämiselle. Tulisi olla selkeää, miten kehittämispyrkimykset käsitellään ja viedään käytäntöön toimintaan, tietojärjestelmiin ja asiakaspalveluun saakka. Minna Nieminen TEM:stä totesi, että neuvottelukunta ja sen tulevat jaostot ovat se keskeinen taho, jossa tätä yhteistä kehittämistä voidaan tehdä. Lisäksi alueiden kanssa käytävät seurantakeskustelut ovat yksi keskeinen paikka, jossa näitä voidaan käydä läpi ja joihin KEHA-keskus tuottaa tietoa.

8. Muut asiat

Puheenjohtaja kiitti valmisteluryhmää hyvästä työskentelystä. Tämä oli työryhmän viimeinen kokous.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.57.